

Fast eller rörligt betpris?

Vid kontrakteringen för 2019 års odling kan man välja ettårskontrakt med fast eller rörlig prismodell. Och man kan välja både och.

För att ge ett bättre beslutsunderlag när var och en ska bedöma vilken modell man väljer beskriver vi här nedan historia och nuläge.

Under flera år i slutet av det gamla kvotsystemet fanns i Sverige en resultatmodell. Denna gav odlarna en merbetalning ifall Nordic Sugars rörelseresultat (EBIT) översteg en viss nivå. Vissa år gav modellen plus, andra inte. Modellen var utformad så att den inte kunde ge ett avdrag på betpriset, även om Nordic Sugar gjorde ett resultat som gick under startpunkten för modellen.

I Branschavtalet för åren 2017-2020 avtalades om en ny resultatmodell. Neutralpunkten sattes till 275 miljoner kronor i rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA) för Nordic Sugar AB. Resultat bättre eller sämre än detta tar odlarna 25 % av. D v s här finns både möjlighet till tillägg och avdrag på betpriset. Om rörelseresultatet efter avskrivningar (EBIT) skulle bli noll eller därunder maximerades odlarnas avdrag till cirka 22 kr/ton betor. Observera att denna beräkning grundar sig på den totala volymen levererade rena betor på samtliga odlarnas basvolymkontrakt upp till 105 % leveransprocent. De 22 kronorna i maximalt avdrag förutsätter 2 miljoner ton betor. Skulle betmängden bli mindre blir avdraget större om Nordic Sugar gör ett så pass dåligt resultat att EBIT blir noll eller därunder.

I överenskommelsen för 2019 års odling har det skett en justering av teknisk karaktär. Bottenpunkten, där prisavdraget inte kan öka för odlaren, är satt till 100 miljoner kronor i rörelseresultat före avskrivningar (EBITDA). Ändringen syftar inte till att flytta pengar mellan parterna. I övrigt kvarstår ovanstående principer även för 2019 års odling.

För 2017 års odling gav den rörliga prismodellen ett tillägg på cirka 16 kr/ton betor. Då ska man ha i åtanke att det kraftiga prisfall på sockermarknaden som började under hösten 2017 inte fick full genomslagskraft i Nordic Sugar bokslut för räkenskapsåret 2017/18, eftersom detta löper från 1 mars till siste februari.

Nordic Sugar AB ger inga resultatprognoser. Vare sig för räkenskapsåret 2018/19, som ligger till grund för resultatmodellen innevarande odlingsår, eller för nästa räkenskapsår, som ligger till grund för resultatmodellen för 2019 års odling.

För hela Nordzuckerkoncernen kan man däremot läsa bl a nedanstående (fritt översatt från engelska) i interimrapporten för de första tre månaderna (mars-maj 2018) i innevarande räkenskapsår: **”Intäkterna sjönk med 18 % jämfört med föregående år. Resultatet blev 3 miljoner euro för perioden, jämfört mer 42 miljoner euro för motsvarande period förra året. Resultatkollapsen var förväntad med tanke på prisnedgången och vi är förberedda på det. Emellertid kan ingen fortsätta att producera socker med lönsamhet till sådana sockerpriser och det här året kommer vi att göra allt som står i vår makt för att undvika en förlust. Den nuvarande situationen får oss att tro att priserna inte kommer att återhämta sig i den nära framtiden och vi måste därför förvänta ytterligare nedgång i resultatet för räkenskapsåret 2019/2020.”**

Avslutningsorden är dock optimistiska:

”Vi är skuldfria, har moderna och effektiva anläggningar till vårt förfogande, är aktiva i högavkastande odlingsregioner, har en attraktiv marknadsregion och har ett motiverat team med en mängd sockerkunskap. Allt detta kommer att betala sig.”